

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อพัฒนาแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสิงห์ไคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัยและผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญาสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา
3. เพื่อหาประสิทธิผลของแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญาสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านสิงห์ไคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 19 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านสิงห์ไคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำนวน 19 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากผู้วิจัยเป็นผู้สอนประจำชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดประสบการณ์ที่ใช้ประกอบแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา จำนวน 24 แผน ซึ่งในแต่ละแผนประกอบด้วย จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สาระการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ สื่อ และการประเมินผล
2. แบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา 6 เรื่อง เรื่องละ 4 ฉบับ โดยมีค่าความเหมาะสมระหว่าง 4.37 – 4.65
3. แบบทดสอบย่อยท้ายแบบฝึก 6 เรื่อง เรื่องละ 1 ฉบับ รวม 6 ฉบับ ฉบับละ 10 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับระหว่าง 0.78 – 0.84
4. แบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียน จำนวน 1 ฉบับ มี 30 ข้อ โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.83
5. แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อแบบฝึกเตรียมความพร้อม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองเองกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสิงห์ไคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 19 คน ดังนี้

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre- test) ด้วยแบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จำนวน 30 ข้อ
2. จัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์ที่ใช้ควบคู่กับแบบฝึกเตรียมความพร้อม ด้านสติปัญญา และทำการทดสอบย่อยท้ายแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา เมื่อสิ้นสุดการทดลองแต่ละเรื่อง เรื่องละ 10 ข้อ ทั้งหมด 6 เรื่อง
3. หลังสิ้นสุดการทดลองทั้ง 6 เรื่อง ทำการทดสอบหลังทดลอง (Post – test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนชุดเดียวกับทดสอบวัดความพร้อมทางการเรียนก่อนทดลอง
4. วัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา ด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบการสังเกตที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกพัฒนาด้านสติปัญญาตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้ร้อยละของค่าเฉลี่ย
2. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผลการทดสอบหลังทดลองกับก่อนทดลอง โดยใช้สูตร t - test
3. วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
4. วิเคราะห์ค่าร้อยละ ความพึงพอใจของนักเรียนต่อแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยการพัฒนาแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 พบว่า

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 85.53 /81.58 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา มีคะแนนความพร้อมทางการเรียนหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลองใช้แบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ .4063 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.63
4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา ดังนี้
 - 4.1 แบบฝึกเรื่องการคิด นักเรียนมีความพึงพอใจร้อยละ 85.96
 - 4.2 แบบฝึกเรื่องการใช้ภาษา นักเรียนมีความพึงพอใจร้อยละ 94.73
 - 4.3 แบบฝึกเรื่องการสังเกต การจำแนกและการเปรียบเทียบ นักเรียนมีความพึงพอใจร้อยละ 82.45
 - 4.4 แบบฝึกเรื่องจำนวน นักเรียนมีความพึงพอใจร้อยละ 96.49
 - 4.5 แบบฝึกเรื่องมิติสัมพันธ์(พื้นที่/ระยะ) นักเรียนมีความพึงพอใจร้อยละ 86.84
 - 4.6 แบบฝึกเรื่องเวลา นักเรียนมีความพึงพอใจร้อยละ 82.45

อภิปรายผล

จากการวิจัย เพื่อพัฒนาแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา ที่มีประสิทธิภาพ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ 85.53/81.58 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เหตุผลดังนี้

1.1 แบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้ผ่านขั้นตอนในการจัดทำอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสม โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ประสพการณ์สำคัญ จึงดำเนินการพัฒนาแบบฝึกเตรียมความพร้อมให้เหมาะสม กับ คุณลักษณะตามวัยของเด็ก อีกทั้งแบบฝึกเตรียมความพร้อมยังได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านแบบฝึกเตรียมความพร้อม ก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งก็สอดคล้องกับนิคยา ประพุดติกิจ (2541 : 74) ที่กล่าวว่า แบบฝึกเตรียมความพร้อมที่ดี ต้องพัฒนาขึ้นตามหลักจิตวิทยาการศึกษาที่คำนึงถึง กฎแห่งผล การฝึกหัด การเสริมแรง การสนใจผู้เรียน และ คำนึงถึงวัย ความสนใจของเด็ก ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุก ใช้เวลาสั้นๆ นักเรียนจึงไม่เบื่อหน่ายที่จะเรียน อีกทั้งให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี และในการจัดกิจกรรมผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กได้เรียนรู้โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 กระตุ้นให้เด็กได้คิดและลงมือปฏิบัติ สร้างแรง จูงใจด้วยการเสริมแรง ให้กำลังใจแก่เด็ก จึงส่งผลให้ความพร้อมทางการเรียนหลังการใช้แบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญาสูงขึ้น

1.2 แบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นแบบฝึกเตรียมความพร้อมที่ใช้คู่กับแผนการจัดประสบการณ์ ที่ได้นำเอากิจกรรม สื่อ ต่างๆ มาจัดให้สอดคล้องกับแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญาแต่ละแผน ซึ่งประกอบด้วย เพลง เกม คำคล้องจอง ปริศนาคำทาย ไข่ สื่อที่เป็นของจริง หุ่นจำลองและรูปภาพต่างๆ มาประกอบ นอกจากนี้แบบฝึกเตรียมความพร้อมยังใช้รูปภาพที่สวยงาม คล้ายของจริง ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน ที่สื่อความหมายให้นักเรียนเข้าใจง่าย เหมาะสมกับวัย จึงทำให้นักเรียนสนใจ ตั้งใจทำแบบฝึก และเกิดความคุ้นเคยในการทำแบบฝึกเตรียมความพร้อมยิ่งขึ้น

2. นักเรียนมีความพร้อมทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกเตรียมความพร้อมสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกเตรียมความพร้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า แบบฝึกเตรียมความพร้อมส่งเสริมความพร้อมทางด้านสติปัญญาของนักเรียนเมื่อพิจารณาความพร้อมด้านสติปัญญาของนักเรียนที่แยกออกเป็นรายด้านแล้วพบว่า ด้านการคิด นักเรียนจะสามารถอธิบายลักษณะและบอกชื่อของสิ่งต่างๆ ที่ได้สัมผัสด้วยประสาทสัมผัสได้ทันที ด้านการใช้ภาษานักเรียนกล้าที่จะพูด สนทนา แสดงความคิดเห็นมากขึ้นและบอกตัวอักษรไทยได้ถูกต้องทุกตัว ด้านการสังเกต จำแนกและเปรียบเทียบนักเรียนสามารถที่จะจำแนกสิ่งของได้ตามสี ขนาดและรูปร่างได้ถูกต้อง ด้านจำนวนนักเรียนสามารถนับหนึ่งถึงสิบและบอกจำนวนได้รวดเร็ว ด้านมิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) นักเรียนสามารถที่จะบอกระยะจากสถานที่หนึ่งไปอีกสถานที่หนึ่งด้วยคำว่าใกล้ไกลได้ และในด้านเวลา นักเรียนสามารถบอกเวลาในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ตามลำดับ 2-3 เหตุการณ์ได้ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้จัดสภาพแวดล้อมและจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามขั้นตอนพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเป็ยเจต์ โดยใช้สื่อ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของนักเรียน ให้นักเรียนได้สัมผัสจับต้องสิ่งของต่างๆ ที่เป็นของจริง และหุ่นจำลอง ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 เช่น สิ่งของต่างๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ในการจัดกิจกรรม จะเตรียมนักเรียนให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ จึงให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติทำแบบฝึกเตรียมความพร้อมจนเกิดทักษะการเรียนรู้ และให้คำชมเชยเมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึกเตรียมความพร้อม ทำให้นักเรียนเกิดความพอใจในการเรียนและต้องการจะเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ สำหรับนักเรียนที่มีคะแนนก่อนเรียนต่ำผู้วิจัยก็จะให้คำชี้แนะและดูแลอย่างใกล้ชิด ให้กำลังใจและชมเชย จึงทำให้ความพร้อมทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัมฤทธิ์ หม่อม (2546 : 100) พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกประกอบการเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา มีค่าคะแนนความพร้อมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สุกมลย์ ปีตดาลาโพธิ์ (2540 : 81) พบว่า คะแนนความพร้อมทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. คำนีประสิทธิผลของแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา มีค่าเท่ากับ .4063 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความพร้อมทางการเรียนเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 40.63 ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่านักเรียนชั้นอนุบาล 1 พึงจะเข้าเรียนยังไม่คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและบุคคลรอบข้างในการจัดกิจกรรมผู้วิจัยได้ใช้วิธีการพูดคุย เพื่อสร้างความ

คุ้นเคยและให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนที่สนิท ใช้สื่อที่เป็นรูปธรรมที่พบเห็นในชีวิตประจำวันเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียน และให้รางวัลด้วยการชมเชยเมื่อนักเรียนทำกิจกรรมสำเร็จ จึงทำให้เด็กมีความพร้อมที่จะเรียนมากขึ้น

4. นักเรียน มีความพึงพอใจที่ได้เรียนด้วยแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา จากการสัมภาระและการสังเกตขณะทำแบบฝึกเตรียมความพร้อม สูงกว่าร้อยละ 80 อาจเนื่องมาจาก แบบฝึกเตรียมความพร้อมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมี กิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมระบายสีตามความคิดของตนเองอย่างอิสระ จิตเขียนใช้เวลาสั้นๆ ได้พูดคุย ทำให้นักเรียนเกิดความเพลิดเพลินไม่เหนื่อยและเบื่อหน่าย รวมทั้งได้รับการชมเชยจากเพื่อนและครู ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 สามารถนำแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญา ไปใช้ได้เลย

1.2 ครูผู้สอนที่จะนำแบบฝึกเตรียมความพร้อมไปใช้ควรศึกษาแผนการจัดการประสบการณ์ที่ใช้ควบคู่กับแบบฝึกเตรียมความพร้อมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เพื่อนักเรียนจะได้ใช้ประสบการณ์ที่เรียนไปใช้ในการทำแบบฝึก จึงจะทำให้การเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเตรียมความพร้อมมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาแบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ เพื่อนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการสอนโดยใช้แบบฝึกเตรียมความพร้อมด้านสติปัญญากับการสอนปกติ